

PWYLLGOR: **PWYLLGOR PENSIYNAU**

DYDDIAD: **8 TACHWEDD 2018**

TEITL: **RHEOLAETH TRYSORLYS 2018/19 –
ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN**

PWRPAS: **Mae Côt Ymarfer CIPFA yn argymhell y dylid
cynhyrchu adroddiad ar wir weithgarwch Rheolaeth
Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol
gyfredol.**

ARGYMHELLIAD: **DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH**

AWDUR: **DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID**

CRYNODEB GWEITHREDOL

Yn ystod y cyfnod chwe mis rhwng 1 Ebrill a 30 Medi 2018, arhosodd gweithgarwch benthycar Cyngor o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol. Nid oedd unrhyw fanciau lle'r oedd y Cyngor wedi adnau arian wedi methu ad-dalu.

1. CEFNDIR

Mae Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer Rheoli Trysorlys (Cod TM CIPFA) yn ei gwneud yn ofynnol bod cynghorau yn adrodd ar berfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys o leiaf ddwywaith y flwyddyn (canol y flwyddyn a diwedd y flwyddyn). Mae'r adroddiad hon yn darparu diweddariad canol blwyddyn.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2018/19 gan y Cyngor llawn ar 8 Mawrth 2018, a gellir ei weld ar y we yn <https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/documents/s16299/Rheolaeth%20Trysorlys%20-%20Atodiad%20A.pdf?LLL=1>

Mae'r Cyngor wedi benthycar a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac mae felly'n agored i risgiau ariannol, gan gynnwys colli cronfeydd a fuddsoddwyd ac effaith refeniw cyfraddau llog sy'n newid. Mae adnabyddiaeth lwyddiannus, monitro a rheolaeth risg yn ganolog i'r strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyngor.

Mae'r Cod Darbodus sydd wedi'i ddiweddarau yn cynnwys gofyniad newydd i awdurdodau lleol ddarparu Strategaeth Cyfalaf, sef dogfen grynodedd wedi'i chymeradwyo gan y Cyngor llawn yn trafod gwariant ac arian cyfalaf, rheolaeth trysorlys a buddsoddiadau nad ydynt yn rhai trysorlys. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gweithgaredd y trysorlys a'r monitro risg a rheolaeth risg cysylltiedig. Bydd y Cyngor yn cynhyrchu ei Strategaeth Cyfalaf yn ddiweddarach yn 2018-19 i'w chymeradwyo gan y Cyngor llawn.

Gofynnodd Llywodraeth Cymru (LIC) am sylwadau ar newidiadau i'w Chanllaw ar Ddarpariaeth Isafswm Refeniw (MRP). Mae'r rhain yn cynnwys eglurhad o'r newidiadau i derminoleg a chyfrifo'r MRP.

2. Y CEFNDIR ECONOMAIDD

Y Cefndir Economaidd: Cynyddodd prisiau olew 23% yn ystod y chwe mis i tua \$82/casgen. Cynyddodd Chwyddiant Prisiau Defnyddwyr (CPI) ar gyfer mis Awst i 2.7% blwyddyn/blwyddyn, yn uwch na'r rhagolygon consensws a rhagolygon Banc Lloegr yn ei *Adroddiad Chwyddiant* ar gyfer mis Awst, wrth i effeithiau dibrisiant mawr y bunt yn 2016 ddechrau pylu. Dangosodd y data marchnad lafur diweddaraf ar gyfer Gorffennaf 2018 y gyfradd ddiweithdra ar 4%, yr isaf ers 1975. Y gyfradd twf blynyddol gyfartalog 3 mis ar gyfer cyflog arferol h.y. ac eithrio bonws, oedd 2.9% sy'n rhoi peth tystiolaeth bod prinder gweithwyr yn cefnogi cyflogau. Fodd bynnag, ni wnaeth cyflogau gwirioneddol (h.y. wedi'u haddasu ar gyfer chwyddiant) ond tyfu 0.2%, cynnydd ymylol sy'n annhebygol o fod wedi cael fawr o effaith ar aelwydydd.

Ymddengys bod yr adlam mewn twf GDP chwarterol yn Ch2 i 0.4% wedi gwyrddroi'r gwendid yn Ch1 a oedd yn bennaf yn sgil ffactorau'n ymwneud â'r tywydd. Fodd bynnag, dangosodd y manylion bod llawer o dwf GDP Ch2 yn sgil cynnydd mewn stoc. Mae'r twf GDP blwyddyn/blwyddyn o 1.2% hefyd yn is na'r duedd. Ni wnaeth Banc Lloegr unrhyw newidiadau i'w bolisi ariannol yn ei gyfarfodydd ym mis Mai na Mehefin, fodd bynnag, dilynwyd pleidlais 6-3 a chofnodion i gynnal y cyfraddau gan benderfyniad unfrydol am gynnydd yn y gyfradd o 0.25% ym mis Awst, gan olygu bod Cyfradd y Banc yn 0.75%.

Wedi codi'r cyfraddau ym mis Mawrth, cynyddodd Cronfa Ffederal yr UD ei ystod targed o gyfraddau llog swyddogol eto ym mis Mehefin a mis Medi 0.25% i'r 2%-2.25% cyfredol. Bellach, mae'r marchnadoedd yn disgwyl un cynnydd pellach yn 2018.

Ymddengys bod y rhyfel fasnach gynyddol rhwng yr UD a Tsieina wrth i dollau gael eu cyhoeddi gan weinyddiaeth Trump, fod yn anghydfod fawr, yn niweidiol i Tsieina ond hefyd i economïau Asiaidd eraill yn y gadwyn gyflenwi. Mae canlyniad hyn, ynghyd â pholisi ariannol tynnach, yn peryglu cyfrannu at arafu mewn gweithgaredd a thwf economaidd rhyngwladol yn 2019.

Aed â'r Mesur Gadael yr UE, sy'n diddymu Deddf Cymunedau Ewrop 1972 a aeth â'r DU i'r UE ac sy'n galluogi i gyfraith yr UE gael ei throsglwyddo yn gyfraith y DU, drwy'r Senedd. Gyda dim ond chwe mis ar ôl tan i Erthygl 50 ddod i ben ar 29 Mawrth 2019, nid yw'r Cytundeb Ymadael rhwng y DU a'r UE a fydd yn rhwymo mewn cyfraith materion gwahanu a'r setliad ariannol, na'i atodiad a fydd yn amlinellu siâp y berthynas yn y dyfodol, wedi'u cwblhau, sy'n ymestyn y cyfnod o ansicrwydd economaidd.

Marchnadoedd ariannol: Bu cynnyrch gilt yn gyfnewidiol iawn yn ystod y cyfnod, yn benodol yn dilyn argyfwng gwleidyddol yr Eidal ddiwedd mis Mai pan welwyd symudiadau mawr i gynnyrch bond y llywodraeth yn debyg i'r hyn a welwyd ar anterth argyfwng ariannol Ewrop gyda gostyngiadau mewn cynnyrch mewn bondiau llywodraeth hafan ddiogel y DU, yr Almaen a'r UD. Dros y cyfnod, er gwaetha'r cyfnod cyfnewidiol, roedd y newid bet mewn cynnyrch gilt yn fach. Cynnydd ymylol yn unig a fu i'r gilt meincnod 5 mlynedd, o 1.13% i 1.16%. Cafwyd cynnydd uwch mewn cynnyrch gilt 10 mlynedd o 1.37% i 1.57% ac yn y cynnyrch gilt 20 mlynedd o 1.74% i 1.90%. Fe arweiniodd y cynnydd yn y Gyfradd Banc at gyfraddau marchnadoedd ariannol uwch. Roedd cyfraddau LIBID 1 mis, 3 mis a 12 mis yn 0.56%, 0.707% a 0.95% ar gyfartaledd yn ôl eu trefn dros y cyfnod.

Cefndir credyd: Gan adlewyrchu'r canfyddiad o'i risg uwch, cynyddodd yr amrediad Cyfnewid Diffygddalu Credyd (CDS) ar gyfer banc nad oedd wedi'i glustnodi NatWest Markets plc yn gymharol llym dros y cyfnod i tua 96bps. Roedd y CDS ar gyfer yr endid sydd wedi'i glustnodi, National Westminster Bank plc, wedi aros yn gyson o dan 40bps. Er bod CDS banciau'r DU wedi cynyddu rhywfaint dros y cyfnod, maent yn parhau'n isel o gymharu â chyfartaleddau hanesyddol.

Mae clustnodi'r pedwar banc mawr yn y DU - Barclays, Bank of Scotland/Lloyds, HSBC a RBS/NatWest Bank plc - wedi'i gwblhau, mae trosglwyddo eu llinellau busnes i mewn i fanwerthu (wedi'i glustnodi) a banciau buddsoddi (heb ei glustnodi) yn bwrw ymlaen a bydd angen cwblhau hyn erbyn diwedd 2018.

Cafwyd ychydig o newidiadau i gyfraddau credyd yn ystod y cyfnod. Mae Moody's wedi gostwng cyfradd hirdymor Barclays Bank plc i A2 o A1 a NatWest Markets plc i Baa2 o A3 oherwydd ei farn ar fetrics credyd yr endidau ar ôl clustnodi. Roedd uwchraddiadau i gyfraddau hirdymor yn cynnwys y rhai ar gyfer Royal Bank of Scotland plc, NatWest Bank ac Ulster Bank i A2 o A3 gan Moody's ac i A- o BBB+ gan Fitch and Standard & Poor's (S&P) ill dau. Uwchraddiwyd Lloyds Bank plc a Bank of Scotland plc i A+ o A gan S&P ac i Aa3 o A1 gan Moody's.

O hyn ymlaen, bydd ein hymgynghorwyr trysorlys, Arlingclose, yn darparu cyfraddiadau sy'n benodol i adneuo cyfanwerthol yn cynnwys tystysgrifau adneuo, yn hytrach na darparu cyfraddiadau credyd cyffredinol. Mae dyledion ansicredig nad ydynt yn cael eu ffafrio a bondiau uwch ar risg uwch o *'bail-in'* na chynnyrch adnau, naill ai drwy delerau cytundebol, cyfraith genedlaethol neu drwy hyblygrwydd yr awdurdodau penderfynu yn ystod *'bail-in'*. Bydd cyngor teilyngdod credyd Arlingclose yn parhau i gynnwys adneuo banc ansicredig a CDs ond nid bondiau ansicredig uwch a roddir gan fanciau masnachol.

3. GWEITHGAREDDAU BUDDSODDI

Mae'r Cyngor yn dal buddsoddiadau sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn gwariant, ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn.

Mae'r Arweiniad ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol yng Nghymru yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd a nod y Cyngor yw cyflawni enillion sy'n gymesur â'r egwyddorion hyn.

Mae'r Cyngor yn dal arian wedi ei buddsoddi sydd yn cynrychioli'r incwm a derbyniwyd o flaen y gwariant yn ogystal â balansau a chronfeydd. Yn ystod y 5 mis, mae balans buddsoddiadau'r Cyngor yn amrywio rhwng £79.4 a £31.4 miliwn oherwydd gwahaniaethau amser rhwng incwm a gwariant. Dangosir y sefyllfa buddsoddi yn ystod y cyfnod yn y tabl isod.

	31.3.18 Balans £m	6 mis Symudiad £m	30.9.18 Balans £m
Banciau & cymdeithasau adeiladu (ansicredig)	11.1	3.8	14.9
Bonds gorchuddiedig (sicr)	2.1	(1.0)	1.1
Llywodraeth (gan gynnys awdurdodau lleol)	25.0	(7.0)	18.0
Cronfeydd Marchnad Arian	9.3	(0.4)	8.9
Cyfanswm Buddsoddiadau	47.5	(4.6)	42.9

Mae Cod CIPFA a chanllaw y llywodraeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor fuddsoddi ei gronfeydd yn ddarbodus, gan roi ystyriaeth i ddiogelwch a hylifedd ei fuddsoddiadau cyn ceisio'r gyfradd enillion uchaf, neu'r cynnyrch uchaf. Amcan yr Awdurdod wrth fuddsoddi arian yw taro'r cydbwysedd cywir rhwng risg ac enillion, gan leihau'r risg o beri colledion o fuddsoddiadau'n diffygdalu a'r risg o dderbyn incwm sy'n anaddas o isel ar fuddsoddiadau.

Diogelwch y cyfalaf sy'n parhau'n brif amcan y Cyngor wrth fuddsoddi. Cynhaliwyd hyn drwy ddilyn polisi gwrthbartion y Cyngor, sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys am 2018/19.

Aseswyd ansawdd credyd y gwrthbartion a'i fonitro drwy gyfeirio at y statws credyd (isafswm y statws credyd tymor hir ar gyfer gwrthbartion a benwyd gan y Cyngor oedd A- ar draws asiantaethau statws credyd Fitch, S&P a Moody's); prisiau cyfnewid diffygion credyd, datganiadau ariannol, gwybodaeth ar gymorth posib gan y llywodraeth ac adroddiadau yn y wasg ariannol.

Adroddiad Perfformiad

Mae'r Cyngor yn mesur y perfformiad cyllidol gweithgareddau rheolaeth trysorlys ar sail effaith ar y cyllideb refeniw yn erbyn meincnod cyfraddau llog, fel y dangosir yn y tabl isod.

	Sgôr Risg	Statws Credyd	Datguddiad Mechniaeth	Aeddfedrwydd Cyfartaledd Pwysol (diwrnodau)	Cyfradd Adennill %
31.03.2018	3.96	AA-	43%	48	0.55
30.06.2018	3.85	AA-	42%	52	0.69
30.09.2018					
AL tebyg	5.78	A	58%	248	0.75
Bob AL	4.21	AA-	62%	42	0.65

Roedd buddsoddiadau gyda banciau a chymdeithasau adeiladu yn cynnwys cyfrifon ar alw, adneuron cyfnod cyfradd sefydlog a thystysgrifau adneuron, cronfeydd marchnad wedi'u cyfuno a bondiau gorchuddiedig.

£48.7m oedd y balans cyfartaledd arian yn ystod y chwech mis. Yn dilyn cyfradd Banc y DU ar 0.25% ers August 2016 cododd y cyfradd i 0.5% ym mis Hydref 2017 ac cododd eto ym mis Gorffennaf 2018 i 0.75%.

£0.17m yw'r cyllideb incwm buddsoddi'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn yn seiliedig ar allbwn buddsoddi o 0.5% ar gyfer y flwyddyn gyfan.

Adroddiad Cydymffurfio

Gallaf gadarnhau cydymffurfiaeth â'r Dangosyddion Darbodus am 2018/19, a sefydlwyd ym mis Mawrth 2018 fel rhan o Ddatganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

4. Hyfforddiant Buddsoddi

Yn ystod y cyfnod, mynychodd swyddogion hyfforddiant buddsoddi gydag Arlingclose a CIPFA oedd yn berthnasol i'w swyddi.

5. Rhagolygon ar gyfer Gweddill 2018/19

Wedi codi cyfraddau polisi ym mis Awst 2018 i 0.75% mae Pwyllgor Polisi Ariannol Banc Lloegr (MPC) wedi cynnal disgwyliadau o gynnydd araf mewn cyfraddau llog dros y gorwel a ragwelir.

Mae gan yr MPC duedd bendant tuag at bolisi ariannol tynnach ond mae'n gyndyn o wthio disgwyliadau cyfraddau llog yn rhy gryf. Er bod y sawl sy'n ffurfio polisïau yn wylidwrus o bwysau chwyddiannol domestig dros y ddwy flynedd nesaf, credir bod aelodau'r MPC yn ystyried bod (a) cyfraddau llog isel iawn yn arwain at broblemau economaidd a (b) bod Cyfradd Banc uwch yn arf fwy effeithiol pe byddai risgiau negyddol Brexit yn cael eu crisialu a bod angen gwneud toriadau.

Achos canolog Arlingclose yw y bydd Cyfradd Banc yn cynyddu ddwywaith yn 2019. Mae risgiau'n parhau ar yr ochr negyddol. Mae amgylchedd economi'r DU yn gymharol feddal, er gwaethaf data marchnad lafur sy'n ymddangos yn gryf. Adferwyd twf GDP rhywfaint yn Ch2 2018, ond mae'r gyfradd twf flynyddol o 1.2% yn parhau'n llawer is na'r cyfartaledd hirdymor.

	Sep-18	Dec-18	Mar-19	Jun-19	Sep-19	Dec-19	Mar-20	Jun-20	Sep-20	Dec-20	Mar-21	Jun-21	Sep-21
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Arlingclose Central Ca:	0.75	0.75	1.00	1.00	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25	1.25
Downside risk	0.00	0.00	0.50	0.50	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75

Y farn yw bod economi'r DU yn parhau i wynebu rhagolygon heriol wrth i'r llywodraeth leiafrifol barhau i drafod gadael yr Undeb Ewropeaidd. Mae gweithredoedd y banc canolog a risgiau geo-wleidyddol, megis rhyfeloedd masnach posib, wedi golygu amodau cyfnewidiol iawn yn y marchnadoedd ariannol, yn cynnwys y marchnadoedd bond, a byddant yn parhau i wneud hynny.